

Frank R. Boddendijk

Brusselse kermis

Vroeger, toen ik nog op de middelbare school zat, hadden we regelmatig een "Amerikaanse instuif". Dan nam de één een pakje sigaretten mee, de ander wat zoutjes, een derde wat fris en de volgende een paar pijpjes bier, enz. Zo kon je op een goedkope manier toch een feestje bouwen. Dat was niet zozeer zuinig als wel handig. Ook had je in die tijd wel "Amerikaanse verkopen" in jeugdclubverband. Niet de hoogste bieder kreeg het begeerde object tegen de volle prijs, maar degene die het, door de organisatoren van te voren vastgestelde, doch geheimgehouden, streefbedrag toevalligerwijze vol maakte. Zo kon je voor een gulden de nieuwe eigenaar worden van een kinderfiets, een reiswekker of een stapel boeken uit de "Spiegelserie". En ook dan werd niet aan Amerikaanse zuinigheid gedacht, als wel aan de portemonnaie van de gewone mens. Brother, *can you spare a dime?*

Later, toen ik op eigen wieken Amerikanen ontmoette en hen bij mij thuis uitnodigde, vroegen ze me of het een "Dutch party" zou zijn. "Natuurlijk", zei ik. En ik voegde er voorzichtigheidshalve aan toe dat 't in ieder geval geen "American party" zou worden. Toen de feestavond was aangebroken en ik voor hen de deur open deed, verschoot ik van kleur toen ik zag wat ze niet allemaal in hun armen hadden. Chips, coke, bourbon en bovendien een bos tulpen. We hebben er later hartelijk om gelachen, vooral toen ze hun kennis van Amerikaanse uitdrukkingen waarin het woordje "Dutch" een rol speelde te berde brachten. "Dutch treatment" en "going Dutch" staan voor het samen gaan stappen maar toch ieder voor zich betalen. En als iemand je dan "Dutch comfort"

biedt is dat slechts een schrale troost, die slechts met "Dutch courage" oftewel dronkemansmoed aanvaard zal worden, maar dan in de regel door iemand die nog slechts "double Dutch" spreekt. Wartaal dus. En toen ik op licht assertieve wijze probeerde duidelijk te maken dat wij ook dat soort uitdrukkingen hadden waarin Amerikanen het lijdend of meewerkend voorwerp waren, voegden ze mij met een big smile op hun gezicht toe "you're talking like a Dutch uncle". "Zo", zei ik, "die zit; you really did beat the Dutch".

Tja, daar moest ik onlangs aan denken toen ik in een Brussels café met uitzicht op de Grote Markt een Brusselse pint aan het wegwerken was. Het opgezette paard stond nog steeds bij de trap die naar de vele bovenverdiepingen leidde, de kelners droegen nog steeds hun ouderwetse voorschot en het was nog steeds zo vol als vroeger. Brussel... Zoals ik vroeger "Brusselse kermis" prefereerde boven een "Mariaatje", zo vond ik als kind Brussel ook veel indrukwekkender dan zo veel andere, Nederlandse steden. Al hield ik dan niet van Brussels lof — wat de Engelsen overigens "chicory" noemen — noch van spruiten — voor diezelfde Engelsen merkwaardig genoeg "Brussels sprouts" — maar er waren wafels genoeg en witte chocolade en pleinen en straten met oude huizen die je normaal alleen in geschiedenisboeken zag.

Later heb ik ook de eetbuurt vlak bij de Grote Markt ontdekt, met zijn vele gezellige restaurantjes die buiten een enorm assortiment van "fruits de la mer" hebben staan. Nu houd ik persoonlijk niet zo van inktvis, maar onbeperkt mosselen eten, daar mogen ze me wakker voor maken, bij wijze

van spreken. Misschien omdat ik Nederlander ben? Eén keer heb ik in zo'n restaurant bijna ruzie gekregen met zo'n aardige Brusselaar. Ik prees de stad en haar cultuur en vermeldde terloops dat tijdens de Brusselse Gouden Eeuw de Hollanders nog analfabeten waren. Kortom, zij waren eerder beschaafd dan wij, maar dankzij onze achterlijkheid was onze latere Gouden Eeuw een typisch voorbeeld van wat Jan Romein "de wet van de remmende voor-sprong" noemde. En dát geloofde hij niet; hij dacht dat ik hem op Hollands wijsneuzige manier in de maling nam. "Awel meneerke, gaat gij maar weer koperdraad trekken van uwen centen" wenste hij mij toe. Toch sloeg hij de pint bier die ik voor hem bestelde niet af, "n Hollander die iets weggeeft, das 'n rariteit". Had ie ten minste iets om aan zijn vrienden te vertellen.

Natuurlijk was ik niet naar Brussel gekomen alleen om het eten en drinken. Ik heb ook twee dagen lang vergaderd over bestaande Europese richtlijnen omtrent de gelijke behandeling van mannen en vrouwen en over eventuele nieuwe richtlijnen omdat van die gelijkheid nog niet zo veel terecht gekomen is. En dan zit je daar in zo'n modern EG-kantoorgebouw in hartje Brussel, vol met goede voornemens en bedoelingen. En met ideeën dat wij Nederlanders zo progressief zijn. En dan merk je dat je eigen land helemaal niet zo progressief is.

Ja, misschien op het gebied van het buitenlandse beleid. Maar zelfs op het gebied van de kernbewapening lopen we achter. We zouden voorop gelopen hebben als we níet tot plaatsing van kruiswapens zouden besluiten, maar nu dit besluit op 1 november is bevestigd lopen we

achter. En op het gebied van vrouwenemancipatie lopen we helemaal achter. Zelfs Ierland is ons op vele punten voorbij gestreefd. En dát zegt wat. In alderhande wetgeving staat in Nederland de mannelijke kostwinner nog centraal zodat menig man tegen zijn vrouw zegt, c.q. menig vrouw bij zichzelf denkt, dat buitenshuis werken voor haar toch geen zin heeft. De man betaalt meer belasting, de vrouw moet opeens ook premie voor het ziekenfonds betalen terwijl ze daarvoor gratis was meeverzekerd. Haar latere AOW gaat echt niet opeens omhoog nu ze zelf premie moet gaan betalen. Een dergelijke wetgeving houdt mannen en vrouwen op hun traditionele plaats, al is dat wel de situatie die de zogenaamde "vrije vrouwen" wensen blijkens hun verzet tegen het door het kabinet aanvaarde beleidsplan "Emancipatie".

Goed, en dat werd in Brussel ook wel duidelijk, onze uitkeringen mogen dan misschien wat hoger liggen dan in andere landen, in andere landen, zelfs in landen als Ierland, Griekenland en Italië hebben vrouwen een gelijker deel in de sociale zekerheid. Met het schaamrood op mijn kaken kwam ik thuis van een koude kermis, oftewel "with a flea in my ear", met slechts nog één hoop. Komend half jaar heeft Nederland het voorzitterschap van de Europese Raad van Ministers in handen. Nu is het traditie dat een land dat het voorzitterschap heeft gedurende die periode iets speciaals onderneemt op het gebied van gelijke behandeling. Zelfs Ierland heeft dat in het recente verleden gedaan. Misschien wordt dan ook in Nederland nog iets op dit punt gepresteerd. Laat, maar misschien nog niet té laat, als dit ten minste tot economische zelfstandigheid van mannen én vrouwen zal leiden. En dan heb ik ook geen bezwaar meer tegen "Dutch treatment", zelfs niet op de Brusselse kermis.